

UZASADNIENIE

W pozwie z 13 października 2014 roku powód (...) spółka jawna (...) i s. z siedzibą w B.-Z. wniósł o zasądzenie od pozwanego (...) spółka akcyjna z siedzibą w P. kwoty 221.957,63 złotych wraz z ustawowymi odsetkami od dnia 2 stycznia 2014 roku do dnia zapłaty oraz kosztami postępowania, w tym kosztami zastępstwa procesowego wg norm przepisanych, jak również o załączenie akt sprawy sygn. akt X GC 13/12 w celu dopuszczenia dowodów ze wskazanych w uzasadnieniu pozwu dokumentów znajdujących się w aktach (pozew z uzasadnieniem- k. 2-11).

W uzasadnieniu pozwu powód podniósł, że powództwo dotyczy zapłaty przez pozwanego nienależnie zawyżonej ceny za benzynę (...) 95 oraz (...) 9, sprzedaną powodowi w okresie od dnia 1 stycznia 2012 do 31 grudnia 2012 roku.

Powód wskazał, że strony w dniu 8 maja 2008 roku zawarły umowę franczyzy nr (...) stacji paliw działających pod nazwą (...). Od dnia 1 lipca 2012 roku uległa zmianie firma, pod którą powodowa spółka prowadzi działalność gospodarczą, która brzmi (...) sp. jawna J. i syn, lecz mimo to spółka zachowała ciągłość podmiotową w zakresie swoich dotychczasowych praw i obowiązków.

Na podstawie wskazanej wyżej umowy franczyzy, strona pozwana została m.in. zobowiązana do sprzedaży powodowi paliw, których szczegółowy wykaz i cenę określał załącznik nr 3 do umowy. Zgodnie z art. IV § 2 ust.1 w/w załącznika, (...) (...) zobowiązany był sprzedawać F. Paliwa, za wyjątkiem (...), po cenie ustalonej w dniu zamówienia Paliwa na stację (cena referencyjna), powiększonej o marżę (...) (...) oraz podatki i opłaty należne Skarbowi Państwa. Powód wskazał, że w dniu zawarcia umowy ustalona została marża dla paliwa (...) 95 w kwocie 77 zł za 1 m⁽³⁾, a dla paliwa (...) 98 w kwocie 124 zł netto za 1m⁽³⁾.

Pismem z dnia 21 stycznia 2009 roku pozwany poinformował powoda o zwiększeniu o kwotę 50 zł netto za 1 m³ ceny referencyjnej dla paliw ON i (...), od dnia 26 stycznia 2009 roku (podwyżka dotyczyła oleju napędowego). Kolejnej jednostronnej podwyżki strona pozwana dokonała pismem z dnia 27 kwietnia 2011 roku, podnosząc od 1 maja 2011 roku cenę paliwa (oleju napędowego) ON i (...) o kwotę 70 zł netto za m³, a cenę paliwa (benzyny) (...) 98 i (...) 95 o kwotę 80 zł za m³.

W ocenie powoda w roku 2012 i 2013 powód płacił pozwanemu cenę dla paliwa (...) 98 i (...) 95 o kwotę 80 zł za m³ wyższą od wskazanej w łączącej strony umowie. Ponadto powód podnosi, iż pozwany niezgodnie z zapisami umowy franczyzy dokonał dwukrotnie jednostronnej podwyżki ceny referencyjnej paliw ON i (...), gdyż w przypadku zwiększenia ceny referencyjnej muszą być spełnione łącznie dwie przesłanki: wprowadzenia przez właściwe władze powszechnie obowiązujących przepisów prawa nakładających na producentów, sprzedawców lub innego rodzaju dystrybutorów paliw nieznanymi dotąd obowiązków fiskalnych lub innych obowiązków kosztowych oraz gdy (...) (...), w związku z obowiązkami nałożonymi przez wprowadzone nowe przepisy poniósłby dodatkowe koszty związane z wprowadzeniem nowych przepisów prawa.

Strona powodowa w uzasadnieniu pozwu podkreśla również, że w dacie podpisywania przez strony umowy, tj. 8 maja 2008 roku, ustawa z dnia 25 sierpnia 2006 roku o biokomponentach i biopaliwach ciekłych była już aktem prawnie powszechnie obowiązującym, gdyż weszła w życie 1 stycznia 2007 roku. Zdaniem powoda nie można przyjąć, że wskazana ustawa nałożyła na pozwanego „nieznany dotąd” obowiązek fiskalny, który dawałby podstawy do możliwości zmiany ceny referencyjnej.

Powód wskazał, że w 2012 i 2013 roku dokonywał płatności na rzecz pozwanego

w oparciu o nowe ceny referencyjne, a w związku z tym doszło do nienależnego świadczenia, w rozumieniu art. 410 k.c., gdyż cena była zawyżona. Szczegółowe wyliczenie zawyżenia ceny przy poszczególnych fakturach zostało zawarte w tabelach podanych w pozwie- k. 7-11.

(...) sp. jawna wskazała również w pozwie, że stanowisko, co do bezpodstawności podwyżki ceny referencyjnej podzielił Sąd Okręgowy w Łodzi, X Wydział Gospodarczy w uzasadnieniu wyroku z dnia 29 listopada 2012 roku, sygn. akt X GC 13/12, co zostało podtrzymane przez Sąd Apelacyjny w Łodzi w wyroku z dnia 12 lipca 2013 roku, sygn. akt I ACa 182/13 (oddalającym apelację pozwanej spółki). Natomiast Sąd Najwyższy postanowieniem z dnia 24 lipca 2014 roku (sygn. akt II CSK 55/14) odmówił przyjęcia do rozpoznania skargi kasacyjnej, wniesionej przed pozwaną od w/ w wyroku Sądu Apelacyjnego.

(wyrok Sądu Okręgowego w Łodzi z uzasadnieniem, sygn. akt X GC 13/12 - k. 105-115, wyrok Sądu Apelacyjnego w Łodzi z uzasadnieniem, sygn. akt. I ACa 182/13 - k. 116-129, postanowienie Sądu Najwyższego z uzasadnieniem, sygn. akt. II CSK 55/14 – k. 130-134).

Strona powodowa nadmieniła, iż wezwała pozwanego do dobrowolnej zapłaty należności, co jednak nie przyniosło skutku.

W odpowiedzi na pozew, pismem z dnia 23 grudnia 2014 roku pozwany wniósł o oddalenie powództwa w całości, kwestionując roszczenie powoda co do zasady, jak i co do wysokości i wnosząc o zasądzenie od powoda na rzecz pozwanego kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego, wnosząc o przyjęcie co najmniej dwukrotności stawki minimalnej (odpowiedź na pozew- k.330- 338).

W uzasadnieniu pozwany podkreślił, iż powód błędnie wskazał okres czasu, za jaki dochodzi zwrotu zawyżonej ceny, gdyż faktury były wystawione za okres od 12 stycznia 2012 roku do 29 listopada 2013 roku. Zdaniem pozwanego powód nie wykazał przesłanek roszczenia z tytułu nienależnego świadczenia, jak i zamieścił błędy w zestawieniach zamieszczonych w pozwie. W ocenie pozwanego podwyżka ceny referencyjnej dla benzyny (...) 98 i (...) z maja 2011 roku o 80 zł za m³ tylko w części pokryła koszty, jakie (...) (...) skalkulował w związku z nowymi przepisami prawa. Według strony pozwanej powód bezzasadnie zawyżył żądanie pozwu o kwotę podatku VAT.

Następnie pismem z dnia 21 maja 2015 roku powód zmienił żądanie pozwu, wnosząc o zasądzenie od pozwanego kwoty 221.848,11 złotych wraz z ustawowymi odsetkami od dnia 2 stycznia 2014 roku do dnia zapłaty oraz cofnął powództwo w zakresie kwoty 109,52 złote, zrzekł się w tym zakresie roszczenia i wniósł o umorzenie postępowania w zakresie żądania zasądzenia tej kwoty (pismo procesowe powoda- k.372-379). W uzasadnieniu powód wskazał, że błędnie zaznaczył ilość zawyżonego wolumenu benzyny (...) 98, w związku z czym cofnął powództwo w zakresie wyżej wymienionej kwoty.

W ocenie powoda strony nie były związane żadnym węzłem obligacyjnym w zakresie podwyższonej ceny referencyjnej, gdyż łącząca strony umowa nie przewidywała takiej ceny, a dokonana przez pozwanego podwyżka nastąpiła wbrew zawartym w niej postanowieniom (pismo k.374).

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny:

Powód – (...) spółka jawna J. i syn z siedzibą w B.- Z. jest wpisana do rejestru przedsiębiorców prowadzonego w ramach Krajowego Rejestru Sądowego pod numerem (...). Do przedmiotu jej działalności należy m.in. pozostała handel hurtowy i detaliczny pojazdami samochodowymi, naprawa pojazdów samochodowych (odpis aktualny z KRSu powoda- k.16-18).

Pozwany – (...) spółka akcyjna z siedzibą w P. jest wpisany do rejestru przedsiębiorców prowadzonego w ramach Krajowego Rejestru Sądowego pod numerem (...). Do przedmiotu jej działalności należy m.in. wytwarzanie i przetwarzanie produktów rafinacji ropy naftowej (odpis aktualny z KRSu pozwanego- k.400-411).

Strony w dniu 8 maja 2008 roku zawarły umowę franczyzy nr (...) stacji paliw działających pod nazwą (...) (dowód: umowa wraz z załącznikami- k.26-93). Umowa została zawarta na 5 lat, licząc od dnia rozpoczęcia działalności. Na podstawie powołanej umowy (...) (...) był zobowiązany m.in. do sprzedaży franczyzobiorcy (czyli powodowi) paliw, których szczegółowy wykaz i cenę określał załącznik nr 3 do umowy. Umowa w takim brzmieniu była podpisywana przez (...) (...) ze wszystkimi franczyzobiorcami na terenie całego kraju, zgodnie z zarządzeniem zarządu (...) (...) z dnia 7 czerwca 2006 roku, którym wprowadzono wzór umowy franczyzy (pozew- k. 3, zeznania świadka M. P.- e-protokół (...):35:46 k. 413).

W czasie obowiązywania danego wzoru umowy franczyzy nie ma możliwości zmiany czy indywidualnych modyfikacji w toku negocjacji z danym kontrahentem (zeznania świadka M. M. 01:09:10).

Zgodnie z art. IV § 2 ust.1 w/w załącznika nr 3 pozwany był zobowiązany sprzedawać franczyzobiorcy paliwa, za wyjątkiem (...), po cenie ustalonej w dniu zamówienia paliwa na stację (Cena Referencyjna), powiększonej o marżę (...) (...) oraz podatki i opłaty należne Skarbowi Państwa, o których mowa odpowiednio w § 4 i 5. W dniu zawarcia umowy, zgodnie z art. IV § 4 ust. 1 załącznika nr 3, ustalona została marża dla paliwa (...) 95 w kwocie 77 zł netto za m³, dla (...) 98 w kwocie 124 zł netto za m³, dla paliwa ON w kwocie 97 zł netto za m³, a dla (...) w kwocie 171 zł netto za m³.

Podstawą wyliczenia ceny referencyjnej, zgodnie z art. IV § 2 ust. 2, były notowania na giełdzie paliw w regionie (...) (czyli A., R., A.), pięciodniowe kroczące, dostępne bezpłatnie na stronie internetowej (...) S.A. (załącznik nr 3 do umowy- k. 57-59, zeznania świadka M. M.- e-protokół (...):14:11 k.413).

Ponadto art. IV § 5 załącznika określa, że przez podatki i opłaty należne Skarbowi Państwa należy rozumieć wszelkie podatki i opłaty, których płatnikiem jest (...) (...), wg stawek określonych przez właściwe przepisy prawa w chwili dostawy Paliwa na stację (na dzień podpisania umowy są to: opłata paliwowa, akcyza i podatek VAT). Natomiast ust. 2 stanowi, że w przypadku wprowadzenia przez właściwe władze powszechnie obowiązujących przepisów prawa nakładających na producentów, sprzedawców lub innego rodzaju dystrybutorów paliw nieznanne dotąd obowiązki fiskalne lub inne obowiązki kosztowe, (...) (...) może zwiększyć cenę referencyjną o takie koszty, jakie poniósł w związku z wprowadzeniem nowych przepisów prawa (załącznik nr 3 do umowy franczyzy- k. 56-60).

Dnia 4 września 2008 roku na spotkaniu w Ministerstwie Gospodarki, w którym brali m.in. udział przedstawiciele Urzędu Regulacji Energetyki, zostały wyjaśnione kwestie związane z interpretacją i stosowaniem przepisów dotyczących biopaliw, w tym dotyczące sprawozdawczości i rozliczania (...) (pismo i notatka z 16 października 2008 r.- k.339-341, załączniki do pisma- k.342-352).

Pierwszej kalkulacji kosztów pozwany dokonał pismem z dnia 21 stycznia 2009 roku. Działając w oparciu o art. IV § 5 ust. 2 załącznika nr 3 do umowy franczyzy, poinformował powoda o zwiększeniu o kwotę 50 zł netto za m³ ceny referencyjnej dla paliw ON i (...), od 26 stycznia 2009 roku. Strona pozwana uzasadniła swą decyzję, kosztami wynikającymi z koniecznością wdrożenia wymogów ustawy z dnia 25 sierpnia 2006 roku o biokomponentach i biopaliwach ciekłych, mocą której na producentów i importerów paliw został nałożony obowiązek stosowania biokomponentów i biopaliw w paliwach wprowadzanych na rynek według poziomu określonego tzw. Narodowym Celem Wskaźnikowym (...). Pozwany podkreślił, że nie jest w stanie w dalszym ciągu prowadzić sprzedaży produktów paliwowych dla stacji paliw pod markami (...) bez uwzględnienia tych zwiększonych kosztów w kalkulacji cen dla stacji franczyzowych, w związku z czym zwiększenie ceny referencyjnej miało zostać uwzględnione przy fakturowaniu paliw od 26 stycznia 2009 roku. Jednocześnie strona pozwana poinformowała, iż w celu wyeliminowania konieczności dalszego zwiększania cen referencyjnych w związku z wymogiem realizowania (...), opracowuje nową ofertę cen zakupu paliw w oparciu o formułę cen S. (pismo pozwanego- k.94-95).

Powód wezwał w dniu 14 maja 2009 roku pozwanego do wywiązywania się

z zawartej umowy franczyzy, jednocześnie informując o wystąpieniu na drogę postępowania sądowego w razie odmowy spełnienia żądania powoda (wezwanie- k. 99-101). Po czym w dniu 1 września 2009 roku powód wystosował do pozwanego kolejne wezwanie do wywiązania się z umowy, informując iż brak odpowiedzi w ciągu 14 dni od otrzymania pisma będzie skutkowało rozważeniem skierowania sporu na drogę postępowania sądowego (kolejne wezwanie- k.102).

W odpowiedzi na w/w wezwanie strona pozwana poinformowała pismem z dnia 28 września 2010 roku, że decyzja o podwyższeniu ceny referencyjnej została przez nią podjęta w oparciu o gruntowne i rzetelne analizy ekonomiczne i formalno-prawne i nie uznaje ona roszczeń powoda (pismo (...) (...) - k.103).

Następna podwyżka została dokonana pismem z dnia 27 kwietnia 2011 roku paliw: ON o kwotę 70 zł, (...) o 70 zł, (...) 98 o 80 zł i (...) 95 o 80 zł netto za m³, poczynając od 1 maja 2011 roku (pismo k. 96-97).

W uzasadnieniu pozwany wskazał, że od 1 maja 2011 roku przestaną obowiązywać ulgi od podatku akcyzowego za wprowadzenie do paliw ciekłych biokomponentów (pismo - k.96-97, zeznania świadka M. P.- e-protokół 00:38:51 k.413). Do pisma została dołączona kalkulacja wzrostu kosztów dla benzyn i ON z tytułu likwidacji ulgi od podatku akcyzowego, która miała charakter pogładowy, a jej celem było wskazanie powodowi, że koszty przedstawione w zestawieniu nie są wyłącznymi kosztami ponoszonymi przez pozwanego w związku ze stosowaniem biokomponentów w paliwach. Ponadto strona pozwana poinformowała, że z dniem 30 kwietnia 2011 roku zakończy się program pomocy państwowej dla wsparcia produkcji biopaliw z 2005 r., co będzie skutkowało wprowadzeniem do 1 maja 2011 roku opłaty paliwowej dla sprzedaży (...) 100, która to dodatkowo zwiększy koszty realizacji (...) (załącznik do pisma z 27.04.2011 r.- k. 98, zeznania świadka M. P.- k. 413, zeznania świadka A. R.- k. 414).

Likwidacja ulgi wpłynęła na wzrost akcyzy, którą musiał zapłacić nabywca. Akcyza została przeniesiona na wszystkie podmioty kupujące paliwa w Polsce, nie dotyczyło to tylko franczyzobiorców (zeznania świadka M. P.- e-protokół (...):48:55).

W momencie podwyżki (...) (...) był związany 300 kontraktami, zatem nie było możliwe, aby prowadzić negocjacje ze wszystkimi kontrahentami, stąd decyzja o jednostronnym podwyższeniu ceny referencyjnej benzyn (zeznania świadka M. M.- e-protokół 01:22:12 - k.413-414).

W dniu 4 grudnia 2012 roku (...) spółka jawna (...) i syn wystosowała do pozwanego wezwanie do zapłaty (pismo przedprocesowe), z żądaniem zapłaty łącznie kwoty 434.059,90 zł brutto z tytułu zawyżonej ceny sprzedaży oleju napędowego oraz oleju napędowego (...) za okres od 1 stycznia 2011 do 31 grudnia 2011 roku (wezwanie- k. 104).

Natomiast w dniu 23 grudnia 2013 roku powód skierował do pozwanego przesądowe wezwanie do zapłaty w terminie 7 dni kwoty w łącznej wysokości 1.539.901,40 złotych pod rygorem wystąpienia na drogę postępowania sądowego (wezwanie- k.135-136, zwrotne potwierdzenie odbioru- k.137, zestawienia zakupu- k.138-146, faktury VAT obejmujące zakup oleju napędowego, oleju napędowego (...) oraz benzyn za okres objęty żądaniem pozwu- k.147-283).

Mimo w/w wezwań pozwana nie zapłaciła powódce kwoty dochodzonej pozwem (okoliczność bezsporna).

Ustawą z dnia 26 listopada 2010 roku o zmianie niektórych ustaw związanych z realizacją ustawy budżetowej (Dz. U. 2010 nr 238 poz. 1578) konkretnie na mocy jej art. 28 dokonano nowelizacji art. 89 ust. 1 pkt 2 pkt 3 i pkt. 6- 8 ustawy z dnia 6 grudnia 2008 roku o podatku akcyzowym (Dz. U. z 2009 roku nr 3 poz. 11 ze zmianami)

Zgodnie z treścią art. 89 ust 1 ustawy o podatku akcyzowym w wersji sprzed nowelizacji tj. sprzed dnia 1 maja 2011 roku stawki podatku akcyzowego na wyroby energetyczne wynosiły :

- w przypadku benzyn silnikowych o kodach (...) lub (...) – 1565 złotych \1000 litrów

- wyroby powstałe ze zmieszania benzyn, o których mowa w pkt 2 z biokomponentami zawierających powyżej 2 % biokomponentów wyprodukowanych w składzie podatkowym i spełniających wymagania jakościowe określone w odrębnych przepisach – stawka akcyzy określona w pkt.2 obniżona o 1.565 złotych od każdego litra biokomponentów dodanych do tych benzyn, z tym, że kwota należnej akcyzy nie może być niższa niż 10,00 złotych \ 1000 litrów

- biokomponenty stanowiące samoistne paliwa wyprodukowane w składzie podatkowym i spełniające wymagania jakościowe określone w rębnych przepisach, przeznaczone do napędu silników spalinowych bez względu na kod 10, 00 złotych \ 1000 litrów.

W wyniku wskazanej wyżej nowelizacji uchylono pkt. 3 i 7 art. 89 ust 1 ustawy o podatku akcyzowym. Uchylono zatem przepisy ustawy o podatku akcyzowym pozwalające na stosowanie obniżonej stawki podatku akcyzowego w wysokości 10,00 złotych za 1000 litrów na benzyny zawierające ponad 2 % biokomponentów oraz na same biokomponenty stanowiące samoistne paliwa w tej samej stawce.

Jednocześnie pkt 8 powołanego przepisu art. 89 ust 1 ustawy o podatku akcyzowym po nowelizacji stanowi, iż stawka akcyzy na biokomponenty stanowiące samoistne paliwa wynosi 1 048 złotych za 1000 litrów zamiast dotychczasowych 10 złotych za 1000 litrów.

(okoliczność niesporna)

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie załączonych do akt dokumentów oraz zeznań świadków: A. R., M. P. i M. M..

Na rozprawie w dniu 9 czerwca 2015 roku Sąd oddalił wnioski dowodowe pełnomocnika strony pozwanej o zobowiązanie do przedłożenia dokumentacji finansowej za rok 2012 i 2013 oraz dopuszczenie dowodu z opinii biegłego z rachunkowości.

Wszelkie wątpliwości powstałe na gruncie przedmiotowej sprawy zostały wyjaśnione przez Sąd za pomocą innych środków dowodowych, w tym – licznych dokumentów oraz zeznań świadków, brak było zatem konieczności dopuszczania dowodu z opinii biegłego czy dokumentacji finansowej.

Wobec braku podstaw prawnych i faktycznych do uwzględnienia powództwa(, o czym będzie mowa w dalszej części niniejszego uzasadnienia) bez znaczenia dla rozstrzygnięcia niniejszej sprawy pozostaje okoliczność czy i o ile wzrosły ceny detaliczne paliw w stacjach benzynowych powoda po podwyżce cen referencyjnych dokonanych przez pozwanego w 2011 roku.

Dowody dotyczące ustalenia faktów niemających istotnego znaczenia dla rozstrzygnięcia sprawy w rozumieniu art. 227 KPC, należy uznać za zmierzające jedynie do zwłoki postępowania, co z kolei pozwala pominąć stosowne środki dowodowe zgodnie

z treścią art. 217 § 2 KPC (vide teza z uzasadnienia wyroku SN z 13 lutego 1997 r. I PKN 71/96, OSNP 1997, z. 19, poz. 377; teza z postanowienia SN z 3 września 2008 r. I UK 91/08, Lex 785520).

Ponadto Sąd nie mógł oprzeć się na fotokopii artykułu prasowego „Koncerny tracą grube miliony na biokomponentach do paliwa” załączonej do odpowiedzi na pozew (k.342),

z uwagi na to, że nie ma ona mocy dowodowej i nie wynika z niej, jakie konkretnie koszty ponosiła pozwana z tytułu dodawania biokomponentów do paliw.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Powództwo jako nieusprawiedliwione nie zasługiwało na uwzględnienie.

Decydujące w przedmiotowej sprawie jest to, czy pozwana miała, zgodnie z zapisami umowy łączącej strony, prawo podwyższyć cenę referencyjną paliwa o 80 zł za m³, czy też nie.

Jako podstawę prawną swojej decyzji, w odpowiedzi na pozew i w trakcie procesu, pozwany powoływał art. IV § 5 ust. 2 załącznika nr 3 do umowy franczyzy. Zgodnie z tym zapisem w przypadku wprowadzenia przez właściwe władze powszechnie obowiązujących przepisów prawa nakładających na producentów, sprzedawców lub innego rodzaju dystrybutorów paliw nieznane dotąd obowiązki fiskalne lub inne obowiązki kosztowe, pozwany może zwiększyć cenę referencyjną o takie koszty, jakie poniósł w związku z wprowadzeniem nowych przepisów prawa. Należy podkreślić, że zastrzeżenie takie- dokonane w ramach autonomii woli stron (vide art. 353¹ k.c.) - jawi się jako ważne i dopuszczalne.

W ocenie sądu podwyżka cen referencyjnych benzyny (...) 98 (...) 95 dokonana przez pozwanego pismem z dnia 27 kwietnia 2011 roku znajduje uzasadnienie w powołanych wyżej zapisach umownych i z tego względu nie może być, wbrew twierdzeniom strony powodowej, traktowana jako bezpodstawna, jako nieznajdująca podstaw w łączącej strony umowie.

Powołany wyżej zapis art. IV par 5 ust 2 załącznika numer 3 do umowy franszyzy jest bowiem zapisem o treści sformułowanej w sposób bardzo ogólny. Nie określa on w żaden sposób szczegółowych przesłanek czy też kryteriów dokonywanej podwyżki cen referencyjnych.

Zapis ten dopuszcza dokonywanie podwyżki cen referencyjnych w przypadku wprowadzenia przez właściwe władze powszechnie obowiązujących przepisów prawa nakładających na producentów, sprzedawców lub innego rodzaju dystrybutorów paliw nieznane dotąd obowiązki fiskalne lub inne obowiązki kosztowe, o takie koszty, jakie poniósł w związku z wprowadzeniem nowych przepisów prawa.

W ocenie sądu orzekającego sytuacja prawna zaistniała wskutek uchwalenia i wejścia w życie ustawy z dnia 26 listopada 2010 roku o zmianie niektórych ustaw związanych z realizacją ustawy budżetowej (Dz. U. 2010 Nr 238 poz. 1578) konkretnie jej art. 28 spełnia dyspozycję powołanego zapisu załącznika dającego stronie pozwanej prawo do podwyższenia ceny referencyjnej.

Niewątpliwie bowiem wskutek uchwalenia i wejścia w życie powołanej ustawy stan prawny w zakresie wysokości stawek podatku akcyzowego na biopaliwa w tym komponenty stanowiące składniki benzyn dostarczane przez pozwanego powodowi uległ zmianie.

W wyniku wskazanej wyżej nowelizacji uchylono pkt. 3 i 7 art. 89 ust 1 ustawy o podatku akcyzowym. Uchylono zatem przepisy ustawy o podatku akcyzowym pozwalające na stosowanie obniżonej stawki podatku akcyzowego w wysokości 10,00 złotych za 1000 litrów na benzyny zawierające ponad 2 % biokomponentów oraz na same biokomponenty stanowiące samoistne paliwa w tej samej stawce.

Jednocześnie pkt 8 powołanego przepisu art. 89 ust 1 ustawy o podatku akcyzowym po nowelizacji stanowi, iż stawka akcyzy na biokomponenty stanowiące samoistne paliwa wynosi 1 048 złotych za 1000 litrów zamiast dotychczasowych 10 złotych za 1000 litrów.

Akcyza jak wiadomo jest podatkiem o charakterze kosztowym, doliczana jest do ceny netto produktu objętego tym podatkiem i stanowi składnik ceny brutto płaconej przez nabywcę.

Nie ulega zatem wątpliwości, iż omówiona wyżej zmiana stanu prawnego skutkowałą dla pozwanego koniecznością ponoszenia wyższych niż dotychczas kosztów zakupu komponentów do produkcji biopaliw i samych biopaliw stanowiących samoistne paliwa.

Zwiększała zatem koszty produkcji biopaliw dostarczanych przez powoda pozwanemu. Wejście w życie powołanej ustawy jest zatem równoznaczne z wprowadzeniem przez właściwe władze powszechnie obowiązujących przepisów prawa nakładających na producentów, sprzedawców lub innego rodzaju dystrybutorów paliw nieznanе dotąd obowiązki fiskalne lub inne obowiązki kosztowe. To zaś, zgodnie z zapisami umownymi dawało stronie pozwanej prawo do podwyższenia ceny referencyjnej.

Wysokość kosztów została przedstawiona przez pozwanego w kalkulacji zamieszczonej na k. 98 akt sprawy stanowiącej załącznik do pisma z dnia 27 kwietnia 2011 roku skierowanego do powoda.

Prawidłowość przedstawionej przez pozwanego kalkulacji nie została zakwestionowana przez stronę powodową.

Jej weryfikacja sprowadza się faktycznie do analizy zawartej w przedłożonej kalkulacji operacji matematycznej przeliczenia kosztów podwyżki akcyzy (likwidacji ulgi) na koszt produkcji jednego litra paliwa zawierającego biokomponenty.

Jej weryfikacja nie wymaga w ocenie sądu wiadomości specjalnych.

W wyniku przeprowadzonej kalkulacji pozwany ustalił, iż koszt likwidacji ulgi w podatku akcyzowym dla benzyn wynosi 107 złotych za jeden metr sześcienny.

Tymczasem dokonana przez pozwanego podwyżka ceny referencyjnej dla powoda wynosiła 80 zł. za 1 metr sześcienny paliwa.(benzyny (...) 95 i (...) 98).

Nie obejmowała, zatem całości podwyżki kosztów wynikających z likwidacji ulgi w podatku akcyzowym.

Opisana wyżej sytuacja wypełnia dyspozycję zapisu załącznika art. IV par 5 ust 2 załącznika numer 3 do umowy franczyzy.

Doszło bowiem do wprowadzenia przez właściwe władze powszechnie obowiązujących przepisów prawa nakładających na producentów, sprzedawców lub innego rodzaju dystrybutorów paliw nieznanе dotąd obowiązki fiskalne lub inne obowiązki kosztowe, (likwidacja ulgi w podatku akcyzowym.) Zgodnie z postanowieniami załącznika do umowy wystąpienie tego rodzaju sytuacji dawało pozwanemu prawo do podwyższenia ceny referencyjnej paliwa o takie koszty, jakie poniósł w związku z wprowadzeniem nowych przepisów prawa.

Przy czym nie chodzi tu, jak wywodzi pełnomocnika powoda, o podwyżkę akcyzy na gotowe paliwa, która stanowi oddzielny składnik ceny brutto płaconej przez powoda, lecz o faktyczną podwyżkę akcyzy (likwidację ulgi w tym podatku na komponenty do produkcji biopaliw i biokomponenty stanowiące samodzielne paliwa) a zatem o faktyczną podwyżkę kosztów produkcji benzyn, – co zgodnie z umową stron mogło mieć wpływ na podwyżkę ceny referencyjnej tj. ceny netto paliwa.

Nie są zatem zasadne twierdzenia powoda, iż podwyżka ceny referencyjnej dokonana w dniu 27 kwietnia 2011 roku była bezpodstawna.

Przy czym uzasadnienie dokonanej podwyżki opiera się nie na fakcie wejścia w życie ustawy z dnia 25 sierpnia 2006 roku o biokomponentach i paliwach ciekłych (Dz. U. nr 169 poz.1199 z późn. zm.). Ustawa ta, jak zasadnie podnosi powód weszła w życie w dniu 1 stycznia 2007 roku i była znana stronom w dacie podpisywania umowy franczyzowej , podobnie jak treść Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 15 czerwca 2007 roku w sprawie Narodowych Celów Wskaźnikowych na lata 2008 – 2013 .

Uzasadnieniem dokonanej pismem z dnia 27 kwietnia 2011 roku podwyżki ceny referencyjnej benzyn była, bowiem, nie jak twierdzi powód, wyłącznie ustawa o biokomponentach i paliwach ciekłych, lecz również zmiana ustawy o podatku akcyzowym dokonana ustawą z dnia 26 listopada 2010 roku o zmianie niektórych ustaw związanych z realizacją ustawy budżetowej. Uchwalenie i wejście w życie tej ustawy stanowiło natomiast zmianę stanu prawnego

w zakresie obowiązków fiskalnych pozwanego względem stanu prawnego istniejące w dacie zawierania umowy franszyzy.

Jak wyżej wykazano, podstawą do dokonania podwyżki były przyjęte przez strony postanowienia umowne. W konsekwencji powyższego nie można zatem twierdzić, iż zapłata przez powoda tej podwyższonej ceny stanowiła świadczenie nienależne.

Przypadki nienależnego świadczenia wymienia przepis art. 410 par 2 kc.

Zgodnie z powołanym przepisem świadczenie jest nienależne, jeśli ten, kto je spełnił nie był w ogóle zobowiązany lub nie był zobowiązany względem osoby, której świadczył albo, jeżeli podstawa świadczenia odpadła lub zamierzony cel świadczenia nie został osiągnięty, albo, jeżeli czynność prawna zobowiązująca do świadczenia była nieważna i nie stała się ważna po spełnieniu świadczenia.

Żadna ze wskazanych w tym przepisie sytuacji nie zaistniała w opisanym przez powoda stanie faktycznym.

Strony w umowie przewidziały mechanizm podwyższania ceny referencyjnej paliw a strona pozwana wykazała, iż zaistniały przesłanki dokonania tej podwyżki w postaci zmiany ustawy o podatku akcyzowym i likwidacji obowiązujących uprzednio ulg w podatku akcyzowym na biokomponenty i biopaliwa.

Z tego względu strona powodowa nie może skutecznie powoływać się na pogląd Sądu Okręgowego w Łodzi, Sądu Apelacyjnego w Łodzi i Sądu Najwyższego wyrażony na tle rozstrzygnięcia, jakie zapadło w sprawie o sygn. akt X GC 13/12.

Stan faktyczny jak również stan prawny w sprawie X GC 13\12 pomimo tego, iż dotyczy on tej samej umowy stron, jest jednak znacząco odmienny od stanu faktycznego ustalonego przez sąd w niniejszym postępowaniu.

Różnica stanu prawnego dotyczy właśnie uchwalenia i wejścia w życie z dnia 26 listopada 2010 roku o zmianie niektórych ustaw związanych z realizacją ustawy budżetowej.

Wobec powyższych okoliczności powództwo podlegało oddaleniu.

O kosztach postępowania orzeczono na podstawie art. 98 § 3 k.p.c. w zw. z § 6 pkt 7 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 roku w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu (Dz.U. Nr 163, poz. 1349 ze zm.). Na koszty złożyły się koszty zastępstwa procesowego w postaci dwukrotności stawki minimalnej w kwocie 14.400 złotych oraz opłata skarbową od pełnomocnictwa w kwocie 17 złotych.

Ustalając koszty zastępstwa procesowego strony pozwanej w wysokości dwukrotności stawki minimalnej sąd uwzględnił nakład pracy pełnomocników związanych z prowadzeniem niniejszego postępowania.

W toku postępowania pełnomocnik pozwanego przygotował kilka obszernych pism procesowych zawierających szczegółową argumentację prawną dotyczącą przedmiotu procesu wraz z załącznikami. Udział w postępowaniu obejmował również konieczność dojazdu do Sądu Okręgowego w Łodzi. Okoliczności te uzasadniają przyznanie pełnomocnikowi kosztów w podwójnej wysokości.

z\ odpis wyroku z uzasadnieniem doręczyć pełnomocnikowi pozwanego i pełnomocnikowi powoda.